

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ (2019/2020-44)

YENİ KORONAVİRÜS HASTALIĞI (COVID-19) AÇISINDAN ASANSÖR KULLANIMI KONUSUNDA TEMEL ÖNERİLER

Yeni Koronavirüs Hastalığı (COVID-19) bilindiği üzere damlacık yolu ile bulaşmaktadır. Öksürme, hapşırma yoluyla ortaya saçılan damlacıkların bulunduğu yüzeye ellerin temas etmesi sonrasında; ellerin ağız, burun veya göz mukozasına götürülmesi ile bulaş gerçekleşir. Bulaşı önlemek, kişisel hijyen uygulamaları ve sosyal mesafenin korunması ile mümkündür.^{1,2,3}

Hastalıkla ilgili her geçen gün farklı sorular akla gelmektedir. Merak edilen konulardan birisi de asansör kullanımı ile ilgilidir. Asansörler; insanların ortak kullanım alanı olması, bilimsel veriler ışığında önerilen sosyal mesafenin korunamama riski olması, ellerin butonlara teması ve uygun havalandırmanın sağlanamaması nedeniyle COVID-19 açısından daha dikkatli olunması gereken alanlardır. Bununla birlikte aşağıdaki yazılı olan konulara kişilerin kendi öznel durum ve koşullarını da dikkate alarak dikkat edebilmeleri önerilmektedir:

- ✓ 1,5-2 metre (en az 1 metre) sosyal mesafenin sağlanamadığı asansöre binilmemeli, olanaklı ise merdivenler kullanılmalı ya da bir sonraki asansör beklenmelidir. Önerilen mesafenin sağlanamadığı durumlarda asansöre tek tek binmek tercih edilmelidir.
 - Önerilen sosyal mesafenin korunabileceği bir asansöre binildiğinde; birden fazla kişi asansöre binmek durumunda kalırsa;
 - ✓ Asansör içinde önerilen sosyal mesafeye mutlaka dikkat edilmelidir.
 - ✓ Kişiler asansörde birbirini görecektir şekilde durmamalıdır.
 - ✓ Asansör içindeki kişiler yüzleri kabin duvarını görecektir şekilde durmalıdır.
- ✓ Asansöre binen kişinin öksürme, hapşırma, vb. şikayetleri varsa muhakkak tıbbi maske kullanılmalıdır.
- ✓ Herhangi bir şikayeti olmayan kişi asansörde öksürüp hapşırırken burnunu ve ağızını tek kullanımlık kağıt mendil ile kapatmalı, kullandığı kağıt mendili hemen ağız kapalı bir çöp kutusuna atmalı, kağıt mendilin bulunmadığı durumlarda ise ağız ve burnunu kapatmak için giysi olan dirsek içini kullanmalıdır.
- ✓ Herhangi bir buton ya da yüzey temasından sonra, eller en az 20 saniye boyunca sabun ve suyla yıkanmalıdır. Sabun ve suyun olmadığı durumlarda alkol bazlı el dezenfektanı kullanılabilir.
- ✓ Eller önerilen şekilde yıkanmadan ağız, burun ve gözlerle asla temas edilmemelidir.
- ✓ Asansörde sık temas edilen tüm yüzeylerin, asansör kapı kolunun, asansör dış ve iç düğmelerinin bulunduğu klavyelerin de temizliği önemlidir.
 - Her gün düzenli olarak sabunlu su ya da deterjanlı su ile ıslatılmış bezlerle asansörün el değen düğmelerinin bulunduğu kontrol paneli ve kabinin yan yüzeyleri temizlenmelidir. Bu aşamadan sonra gerekli ve kullanımı uygun ise dezenfeksiyon da yapılabilir. Dezenfeksiyon için 5 litre suya yarım çay bardağı çamaşır suyu koyularak oluşturulan karışım ya da alkol bazlı solüsyonlar kullanılabilir.^{3,4,5,6,7,8,9}

¹ [internet] <https://covid19bilgi.saglik.gov.tr/tr/covid-19-yeni-koronavirus-hastaligi-nedir> Erişim: 01.04.2020.

² [internet] <https://covid19.saglik.gov.tr/tr/covid-19-yeni-koronavirus-hastaligi-nasil-bulasir> Erişim: 01.04.2020.

³ [internet] <https://covid19bilgi.saglik.gov.tr/tr/covid-19-yeni-koronavirus-hastaligi-na-yakalanmamak-i-cin-oneriler> Erişim:01.04.2020.

⁴ [internet] <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/need-extra-precautions/get-ready.html> Erişim: 01.04.2020.

⁵ [internet] <https://www.ottawapublichealth.ca/en/public-health-topics/covid-19-information-for-workplaces.aspx> Erişim:01.04.2020.

⁶ [internet] <https://www1.nyc.gov/assets/doh/downloads/pdf/imm/covid-19-residential-buildings-faq.pdf> Erişim:01.04.2020.

⁷ [internet] https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/situation-reports/20200325-sitrep-65-covid-19.pdf?sfvrsn=2b74edd8_2 Erişim:01.04.2020.

⁸ [internet] <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/community/organizations/cleaning-disinfection.html> Erişim:01.04.2020.

⁹ [internet] <https://www1.nyc.gov/assets/doh/downloads/pdf/imm/covid-19-residential-buildings-faq.pdf> Erişim:01.04.2020.